

Pressmeddelande 2013-12-12

Systembolaget missar brister på vingårdar

Trots Systembolagets ambitiösa satsning på leverantörsansvar fortsätter problemen med låga löner, facklig diskriminering och tuffa arbetsvillkor för lantarbetarna på Sydafrikas, Chiles och Argentinas vingårdar. Det visar en ny rapport från Swedwatch.

Tre av tio flaskor vin som säljs i Sverige kommer från Sydafrika, Chile eller Argentina. Swedwatch har i samarbete med Afrikagrupperna och Latinamerikagrupperna granskat Systembolagets arbete för att säkra goda arbetsvillkor i dessa länder. Systembolaget antog sin uppförandekod 2012 och lägger stor vikt vid revisioner, som kontrollerar att de sociala och miljömässiga krav som ställs på vinproducenter följs. Ändå visar rapporten att det är vanligt med fackligt förtryck och att de anställdas löner inte räcker till mat, hyra, utbildning och sjukvård.

- Kod och kontroll räcker inte för att komma åt de strukturella problem som finns i de här länderna. Systembolaget behöver involvera lokala fackförbund, intresseorganisationer och de anställda på vingårdarna, säger Lotta Comé, temahandläggare på Afrikagrupperna.

Jordbrukssektorn är känd för att betala bland de lägsta lönerna i landet i både Chile och Sydafrika. Vinindustrin är inget undantag. Endast hos en av de fyra undersökta vinproducenterna upplever de anställda att de kan organisera sig fritt utan motstånd från arbetsgivaren.

Enligt regeringens ägarpolicy ska alla statligt bolag ha en genomtänkt strategi för att hantera hållbarhetsfrågor. Swedwatch har identifierat följande svagheter i Systembolagets hållbarhetsarbete:

- Systembolaget kartlägger inte löpande var, och hur, mänskliga rättigheter riskerar att kränkas i leverantörsledet, något som kan göras genom kontakt med lokala organisationer och fack.
 - Det saknas kontroll av hur svenska vinimportörer följer Systembolagets uppförandekod. Även druvodlarna, där många av de allvarligaste bristerna finns, undgår Systembolagets kontroll.
 - Systembolaget väger inte in sociala och miljömässiga hänsyn i urvalet av varor i den utsträckning de skulle kunna göra.
- Systembolaget har inlett ett viktigt arbete men än så länge syns ingen skillnad där riskerna är som störst; på vinodlingarna. Vår granskning visar också att vinimportörernas arbete med att säkerställa bra arbetsvillkor nedåt i kedjan är mycket varierande. Här kan Systembolaget effektivisera sitt arbete, säger Peter Edoff, researcher på Swedwatch och rapportförfattare.

Ladda ner rapporten på www.swedwatch.org

Rapporten presenteras på ett lunchseminarium idag (12 december) kl 12-13.30 på Postmuseet, Lilla Nygatan 6, Stockholm. Lokal Brevlådan. Anmälan till: carmen.escobar@latinamerikagrupperna.se

För mer info:

Peter Edoff, ansvarig researcher, Swedwatch, 08-602 89 86, e-post: peter@swedwatch.org

Viktoria Olausson, pressekreterare, Afrikagrupperna 073 593 91 39

Hanna Helander, kontaktperson, Latinamerikagrupperna, 0701502627